

obviněných, zbraně byli lidu vydali. I z v ý š e n í stávajícího již nebezpečí stačí však se stanoviska § 87 tr. z., jak vychází z obdobného ustanovení § 335 tr. z. Nejde pak, jak míní stížnost, v přítomném případě o nebezpečí o d z b r o j e n í, jež ovšem snad již tu bylo, kdyby se bylo přemoci lidu podařilo vůli svou prosaditi, nýbrž o nebezpečí pro tělesnou bezpečnost či život vojáků, následkem možného d o b r o v o l n é h o odložení zbraně zvýšené. Nelze však nahlédnouti, proč by výzva k vojákům měla být nezpůsobitelným prostředkem, aby odzbrojení vojáků způsobila. Ani obžalovaní ji za takový nepovažovali, jinak nebyli by jí k uskutečnění svého zlého úmyslu použili. Pozdější zastřelení dvou vojáků lidem sroceným dokazuje rozkacenost sroceného lidu a mohlo se ho proto býti soudem dovoláváno na důkaz nebezpečí, jemuž vojenští byli vydáni, kdyby se sami byli učinili bezbrannými. Pokud tedy výzva k vojákům, aby náboje z pušek vyňali a zbraně odložili, zůstala bezvýslednou, nelze ovšem tvrditi, že by jí nebezpečí pro vojiny skutečně bývalo zvýšeno, než na všecken způsob viděti v ní bylo způsobilý pokus, aby výsledku toho bylo docíleno, a alespoň v tomto rozsahu neprávem označuje stížnost subsumci pod § 87 tr. z. nesprávnou. Avšak i se stanoviska § 281, č. 10 tr. ř., jehož se stížnost číselně dovolává, neuvádějíc však, pod které jiné ustanovení trestního zákona čin obžalovaných by bylo podřaditi, jest stížnost označiti za bezdůvodnou. Ježto by v daném případě vzhledem k tomu, že obžalovaní, jak jest zjištěno rozsudkem, se činně zúčastnili srocení více osob, čelícího zřejmě k tomu, aby vrchnosti násilím činěn byl odpor, přicházeti mohlo v úvahu jen ustanovení § 68 tr. z. a ježto by pak při obžalovaných při nejmenším zde byly podmínky druhé věty § 71 tr. z., byl by trest, pod který by obžalovaní v tom případě spadali, stejný, jako trestní sazba, jaké na ně bylo použito dle § 88 tr. z. Nemohou se proto obžalovaní ani po této stránce pokládati stíženými výrokem soudu nalézacího.

Čís. 130.

Trestnost nákupu vojenských věcí od osob vojenských. Pro podílnictví jest lhostejno, zda podílníku známa byla osoba pachatelova.

(Rozh. ze dne 14. února 1920, Kr I 360/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Antonína K. a Josefa B. do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. února 1919, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podílnictví na krádeži a to Antonín K. dle §§ 185, 186 a), b) tr. z., Josef B. dle §§ 185, 186 b) tr. z.

D ů v o d y:

Nalézací soud opodstatňuje svůj výrok, dle něhož bylo stěžovatelům známo, že jde o věci kradené, poukazem k tomu, co jednak stěžovatelé sami doznali, dále k tomu, že obchod s vojenskými věcmi je zakázán, a posléze k okolnosti, že jednalo se vesměs o nové věci vojenské. Zmateční stížnost přesunuje se přes to, co obžalovaní sami doznali a co již

o sobě by stačilo, by vinnými byli uznáni tak, jak stalo se v rozsudku soudu nalézacího. Obžalovaný K. dle svého seznání se domníval, že B. má věci od nějakého šikovatele, jemuž přebývají, že byly vojenskou správou vráceny pro nějaké vady. C. pak dle svého seznání myslel, že B. kupuje boty od vojáků. Věděl tudíž dle svého vlastního doznání jak K., tak B., že jedná se o věci vojenské. Omlouvá se pak v jádru věci K. tím, že dle jeho domnění byl šikovatel oprávněn zcizovati věci, jež mu přebýly nebo vojenskou správou pro nějaké vady byly vráceny, B. pak tím, že dle jeho domnění mohou vojáci prodávati obuv, jíž byli od vojenské správy poděleni. Jest na první pohled zřejmo, že ta i ona domněnka je s hlediska správného nazírání na smysl trestních předpisů mylnou a není proto s to, by trestnost stěžovatelů vyloučila (§ 3 tr. z.). Jak šikovatel, jenž by vojenské věci z naznačené příčiny svémocně zcizil, tak voják, jenž prodal by vojenskou obuv, tvořící součást jeho vojenského výstroje, dopustil by se činu trestního. S objektivního hlediska bylo by pro trestnost podílníka lhostejno, zda na straně pachatele jednalo by se o krádež či zpronevěru. Rovněž bylo by pro trestnost podílníka dle zásady § 5, odst. 2 tr. z. nezávažno, jaký trestný čin šikovateli, pokud se týče vojákům byl by subjektivně pro jejich vlastnost jako osob vojenských přičítán, zde zejména vojáci propadli by pouze trestnímu ustanovení § 286 písm. f) voj. tr. z. Pro trestnost podílníka šlo by i po stránce subjektivní o věci kradené nebo zpronevěřené. Dle řečeného a nehledíc k zmíněnému právně nezávažnému omylu stěžovatelů bylo jim dle jejich vlastního doznání známo, že jde o věci buď kradené, buď zpronevěřené. Arciť šlo v pravdě o věci jiným než předpokládaným pachatelem ukradené. Tato okolnost je však bezvýznamnou, poněvadž pro trestnost podílníka nezáleží na tom, by znal skutečného pachatele. Stačí, ví-li, že jde o věc kradenou nebo zpronevěřenou. Zákon tresce toho, kdo věc kradenou nebo zpronevěřenou ukrývá, na sebe převádí nebo jejímu odbytu napomáhá. Zákon chce působiti k tomu, by trestně protiprávní stav, v němž věc se ocitla, byl co nejdříve odstraněn, a tresce toho, kdo řečenou činností zákonný cíl maří a napomáhá k tomu, by onen stav se prodlužoval. Důvodem trestnosti je po stránce objektivní trestně vadný původ věci, po stránce subjektivní vědomost o této vadě. Osoba pachatele, jenž věc ukradl nebo zpronevěřil, zůstává úplně stranou. Nezáleží proto na tom, by podílník znal pachatele krádeže nebo zpronevěry, aniž na tom, by právě od pachatele na sebe ji převedl. Tím vyvrácena i druhá výtku zmateční stížnosti. Táž jest veskrze neopodstatněnou a byla proto zavržena.

Čís. 131.

Předražování. Podstatnou známkou přečinu dle § 17 čís. 2 cís. nařízení ze dne 7. června 1915 čís. 228 ř. z. jest vynětí zboží z pravidelného oběhu v úmyslu spekulacním. Množství zboží není o sobě rozhodujícím. Odběr zboží filiálkou od centrály by i ve vyšší než nabývací ceně není na straně filiálky skupováním zboží.

(Rozh. ze dne 14. února 1920, Kr I 451/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního